

Justitiedepartementet

Straffrättsenheten

Ju.remissvar@regeringskansliet.se

Ju.L5@regeringskansliet.se

Remissvar avseende SOU 2018:69, Ökat skydd mot hedersrelaterad brottslighet, ert dnr Ju2018/04195/L5

Brottsoffermyndigheten ställer sig positiv till utredningens samlade förslag. Myndigheten har dock särskilda synpunkter vad gäller användningen av begreppet ”heder” samt bedömda kostnadseffekter och finansieringsbehov.

De föreslagna ändringarna, däribland införandet av det nya barnäktenskapsbrottet samt den nya straffskärpningsgrunden i 29 kap 2 § p.9 för brott, är angelägna. Motivet till brottet kommer genom den nya straffskärpningsgrunden att leda till ett större fokus på frågan inom förundersökningen, något som är betydelsefullt för brottsoffret för att möjliggöra adekvat stöd och hjälp. Myndigheten välkomnar även införandet av ett utreseförbud i skyddande syfte för barn som riskerar att föras utomlands för att ingå äktenskap eller könsstympas.

4.6.2 Utformningen av den nya straffskärpningsgrunden

Myndigheten är medveten om att begreppet ”heder” är ett inarbetat begrepp. Vi anser att det är problematiskt att i författningstext använda begreppet ”heder” som ett självständigt och fristående begrepp. Vi förespråkar att författningstexten istället använder begreppet ”föreställning om heder”, för att betona att det rör sig om uppfattningar som inte delas av den stora allmänheten. Myndigheten anser att aktuell straffskärpningsgrund därmed bör utformas: *Det ska ses som en försvårande omständighet om ett motiv för brottet varit att bevara eller återupprätta en persons eller familjs, släkts eller annan liknande grups anseende utifrån en föreställning om heder.*

9.2.1 Kostnadseffekter och finansiering

Utredningen föreslår bland annat införandet av ett särskilt barnäktenskapsbrott samt en ny straffskärpningsgrund. Om gärningspersonen inte kan betala skadestånd på grund av brottet och brottsoffret inte fullt ut kan få ersättning via försäkringar så aktualiseras statlig brottsskadeersättning via Brottsoffermyndigheten. Brottsoffermyndigheten förutser utifrån såväl nykriminalisering som straffskärpningsregeln att höjda utbetalningsnivåer kan aktualiseras. Det är svårt att prognosticera belastningen på brottsskadeanslaget, som de närmaste åren kommer påverkas jämväl av andra lagändringar, varför den sammantagna kostnadsutvecklingen får bevakas inom ramen för kommande dialoger.

Övriga synpunkter

Det är angeläget att särskild företrädare för barn alternativt målsägandebiträde tillförordnas på ett tidigt stadium i utredningen för denna utsatta brottsgrupp. En person som utsätts för brott

utifrån en föreställning om heder behöver vanligen omfattande hjälp och stöd för att medverka under hela rättsprocessen och få rätt till utdömt skadestånd. I dag upphör målsägandebiträdets uppdrag när rättegången är avslutad. Brottsoffret får därför ingen hjälp med att verkställa ett utdömt skadestånd. Det är också angeläget att en lösning skapas som ger målsägandebiträdet möjlighet att inom ramen för sitt uppdrag fullfölja brottsoffrets rätt till skadestånd eller motsvarande ersättning.

På Brottsoffermyndighetens vägnar

Annika Öster, generaldirektör

Anna Sundén Larsson, brottsskadejurist